

ANKARA HAVACILIK MÜZESİ

Havacılık sevgisini daha geniş kitlelere aşlamak, Türk Hava Kuvvetleri'nin geçmişini canlı tutmak ve genç nesillere sevdirmek amacıyla Hava Lojistik Komutanlığı tarafından 1997 yılında Türkiye'nin ikinci hava müzesinin kurulma çalışmalarına başlandı. Bina inşaatı tamamlandıktan sonra Hava Lojistik Komutanlığı tarafından çevre düzenlemesi yapılarak uçakların büyük bir bölümü taşındı, arşiv çalışmaları ve objelerin temini sonucunda müze 1998 yılında açıldı.

Ankara Hava Müzesi açık alanı 62.321 metrekare, kapalı alanı ise 2000 metrekare olan iki bölümden oluşuyor.

Açık gezi alanında Türk hava sahasını uzun yıllar koruyan uçaklar ile ulaştırma ve eğitim görevlerini yapan uçakların ve bir helikopterin yanı sıra Macaristan Hava Kuvvetleri'nden bir adet MIG-21, Bulgaristan Hava Kuvvetleri'nden bir adet MIG-19, Pakistan Hava Kuvvetleri'nden bir adet MIG-17 uçağı ile birlikte TRT tarafından hazırlanan "Altın Kanatlar" belgesel filmi için Kayseri Hava İkmal Bakım Merkez Komutanlığı'nda 2001 yılında imal edilen Bleriot Tipi "Fethi Bey" adlı uçak sergileniyor.

Kapalı alan, Lagari Hasan Çelebi ve Hezarfen Ahmet Çelebi'nin ilk uçuş denemelerini anlatan mizansen maketler, 1911 yılında Türk Hava Kuvvetleri'nin kuruluşundan itibaren kullanılan uçakların maketleri, çeşitli fotoğraf ve belgelerin yer aldığı "Türk ve Dünya Havacılık Tarihi Salonu", ilk yerli imal uçaklar olan Uğur ve Pezetel uçaklarının ½ ölçekli maketleri, hava birliklerine ait flamalar, her çeşit hava silah sistemlerinin maketleri, Türk Havacılığındaki İlkler, Hava Kuvvetleri Komutanlığı yapan komutanların

büstlerinin yer aldığı "Büstler ve Flamalar Salonu", Osmanlı'dan günümüze kadar kullanılan havacılık kıyafetleri, fors, beç, brövelerin sergilendiği "Kıyafetler Salonu" ve hava şehitlerinin isim listelerinin bulunduğu ve komutanlara ait anı eşyalarının sergilendiği "Anılar Salonu"ndan oluşuyor.

Müzedede, 1999 yılında Hava Lojistik Komutanlığı tarafından yapılan çalışmalarla Cumhuriyet döneminin ilk kadın pilotu Sabiha Gökçen adına bir köşe hazırlandı. Bu köşede Sabiha Gökçen'e ait objeler ve fotoğraflar sergileniyor. Ayrıca ilk kadın havacılarla ilgili "Bayan Havacılar" köşesi de yer alıyor. Gelen ziyaretçilerin pilot kabinlerini yakından görüp oturabilecekleri, içerisinde T -33 ve F-5 kokpitlerinin bulunduğu 'Mavi Dünya' adlı bina Hava Lojistik Komutanı tarafından 1999 yılında hizmete açıldı.

2000 yılında çeşitli uçak maketleri ile 72 fotoğrafın bulunduğu panonun yer aldığı "Sivil Havacılıkta Dünya Uçakları" ve 1915-1949 yılları arasında görev yapan pilot astsubaylara ait isim ve sicil listeleri ile çeşitli fotoğrafların yer aldığı pano oluşturuldu.

"Anılar Salonu"nda ise Kıbrıs Barış Harekati'nda şehit düşen ilk pilot Yzb. Cengiz Topel'e ait eşyalar, Türk Hava Kuvvetleri'nin ilk pilotu olan Fesa Evrenseve'e ait "1 Nolu Bröve" ve 1940 yılında şehit olan Tğm. Sait Binatlı'ya ait kaput sergileniyor.

ESKİŞEHİR HAVACILIK MÜZESİ

Eskişehir Havacılık Müzesi, 1988 yılında ağırlıklı 1. Hava İkmal ve Bakım Komutanlığı elinde bulunan uçakların restore edilerek sergilenmesi sonucunda oluşturuldu. Türk Hava Kuvvetleri yönetimindeki müze, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü'nün karşısında, Bursa- Ankara karayolu üzerinde yer alıyor.

1998 yılında ziyarete açılan müzenin açık alanında, çeşitli tip ve modellerde sivil ve savaş uçakları, kapalı mekânında ise pilot giysileri, rozetler, maket uçaklar ve uçak motorları sergileniyor. Kafeterya olarak düzenlenen bir kargo uçağında ise müzeyi ziyaret edenlere çay, kahve ve hafif yiyecek hizmeti veriliyor.

İSTANBUL HAVACILIK MÜZESİ

Türkiye ve dünya havacılığında iz bırakmış olayların belge, maket ve modellerle sergilendiği, havacılık tarihimizde kullanılmış uçakların da olduğu bir havacılık müzesidir.

I. Dünya Savaşı sonunda, en eskisi 1912 yılına ait olmak üzere çeşitli ülkelere ait uçaklar ile hangarlarda I. Dünya Savaşı sırasında Almanlar tarafından yapılan her tip uçaktan bir, iki ve üçer adet bulunması Hava Kuvvetleri Müfettişliği'nce bir hava müzesi kurma kararı alınmasına neden olmuştur. Savaşlarda ele geçirilmiş uçakların da aynı amaçla toplatılmasına başlanmıştır. Ancak müze için toplanan bu uçakların, Kurtuluş Savaşı'nda zarar görmemesi

için Kartal Maltepe'ye götürülmesi düşünülmüş, ancak taşıma sırasında uçakların bir kısmı hasar görmüştür. Bu hasarlar ile Kurtuluş Savaşı'nda meydana gelen uçak kırılmaları, hava müzesi kurma fikrini geciktirmiştir.

1960 yılında Türkiye'de Hava Müzesi kurma fikri gündeme gelmiş ve bu amaçla 1963'ten itibaren Hava Kuvvetleri ve diğer birliklerde kullanılan uçaklardan birer adedinin korunması istenmiştir. Sürdürülen çalışmalar sonucu 1966 yılında Hava Müzesi Teşkilatı oluşturulmuş ve 15 Mayıs 1971 yılında İzmir Cumaovası Havaalanı'nda Türkiye'nin İlk Hava Müzesi açılmıştır.

Açılışında büyük ilgi görmesine rağmen, şehir merkezine uzaklığı ve

ulaşım zorlukları nedeniyle istenilen seviyede ziyaretçilerin ilgisini çekemediğinden Hava Müzesi için yeni yerleşim alanı arayışına girilmiştir. Cumaovası pistinin onarımı, meydanın eğitim uçuşları için geliştirilmesi ve sivil hava trafiği için bu meydana faydalanılması kararı iskân ve yerleşme açısından yeni problemler doğurduğundan Hava Müzesi'nin daha uygun bir yere nakli zorunlu hale gelmiştir.

Hava Müzesi, İzmir-Cumaovası'nda 1978 yılına kadar faaliyetine devam etmiştir. Yapılan inceleme sonucunda mevki, ziyaretçi potansiyeli, geliştirme ve idame kolaylıkları, ilk hava birliğinin kurulduğu yer olması ve taşıdığı tarihi önem de dikkate alınarak, Hava Müzesi için en uygun yerleşim alanının

Havacılık müzeleri

İstanbul-Yeşilköy'de bulunan Askeri Havaalanı'nın olduğu tespit edilmiştir.

Yeni Hava Müzesi binası inşaatına 1977 yılında başlanmış, 1983 yılında tamamlanmıştır. Havacılık Müzesi, modern bir anlayışla, 2.365 metrekaresi kapalı, 12.000 metrekaresi açık sergileme alanlarını kapsayan toplam 65.000 metrekare alan üzerine kurulmuştur. Müzenin iç mimarisi ve dekorasyonu İstanbul İl Kültür, Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü ile Mimar Sinan Üniversitesi teknik eleman ve

uzmanlarınca gerçekleştirilmiş ve 16 Ekim 1985'te ziyarete açılmıştır.

Uçak hangarında ve açık alanda Türk Hava Kuvvetleri tarafından kullanılmış çeşitli uçaklar ve helikopterler; Anılar Salonu'nda havacılık tarihi ile özdeşleşmiş insanlara ait hatıra eşyalar; motor reyonunda pervaneli ve jet uçaklara ait muhtelif motorlar bulunmaktadır. Silahlar Salonu'nda havacılık tarihinde kullanılmış ve günümüzde kullanılan çeşitli silahlar ve akrotimin Türkiye'de

gelişimine ilişkin bilgiler, Kıyafetler Salonu'nda Osmanlı havacılarından günümüze kadar havacıların kullandığı kıyafetlerin imitasyonları ziyaretçilere sunulmaktadır.

Müzenin bünyesinde bir kütüphane (izinli araştırmacılara), konferans (sinema) salonu, kafeterya, hediyelik eşya satış reyonu bulunmaktadır.

Müze içinde Türk Hava Kuvvetleri tarafından kullanılmış uçak ve araç gereçlerden, havacılık tarihine adını yazdıran önemli kişilerin eşyalarına kadar geniş perspektifte sunulan materyaller sergilenmektedir.

Müzenin Giriş Salonu'nda Türk Hava Kuvvetleri'ne ait amblemlerin sergilenmesinin yanı sıra havacılıkla ilgili video gösterimi yapılmakta; Komutan Büstleri Salonu'nda ise Türk havacılık tarihine ismini yazdırmış kişilerin yağlıboya tabloları ve Türk Hava Kuvvetleri'nin komuta kademesindeki bazı subayların bronz büstleri ile kısa özgeçmişleri yer almaktadır.

Giysiler Salonu'na gelindiğinde Osmanlı'nın ilk havacı subaylarına ait kıyafetler, madalyalar ve ilk havacı şehidi Fethi Bey'in üzerinde bulunan giysisi gibi tarihsel değeri olan objeler dikkat çekerken; Silahlar Salonu'nda da uçaklarda kullanılan bazı silahlardan füzelere, tarihi değeri olan birçok materyal havacılığa meraklı konukların ilgisine sunulmaktadır.

Havacılık Müzesi'nin açık hava müzesi görünümündeki açık alanında sergilenen 19 jet uçağı, 7 pervaneli uçak, kargo ve savaş uçağı ile bir radar bu müzenin havacılık adına en önemli parçalarıdır.

Müze, Pazartesi ve Salı günü dışında haftanın her günü 9:00 ile 17:00 saatlerinde ziyaretçilere hizmet vermektedir.

Öğrenci gruplarından, randevu ve okul müdürlüğünden onaylı dilekçe alınarak gelindiği takdirde giriş ücreti alınmamaktadır.■